

Canadarøye *Salvelinus namaycush*

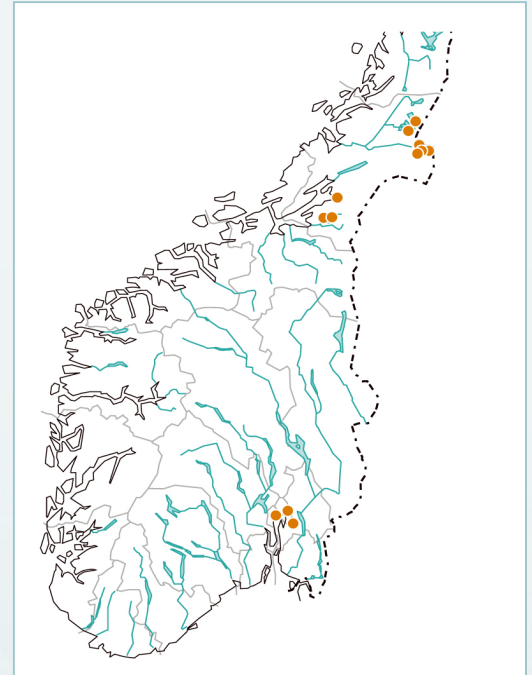
Fremmed art

Den nordamerikanske canadarøya er introdusert i noen norske innsjøer med siktemål å bedre sportsfisket. Denne fisken kan imidlertid gjøre store innhogg i de naturlige bestandene av aure og røye. I tillegg er slike utsetninger ulovlige, og bør derfor unngås.

Status

Canadarøya er så langt registrert i ni innsjøer i Nord-Trøndelag, og den er også satt ut i noen innsjøer rundt Oslo.

Canadarøye er påvist i ni vatn i Nord-Trøndelag. Det skjer naturlig formering i fire av disse. Den er også satt ut i noen vann, bl a Lutvann og Nøkle vann, ved Oslo.

Kjennetegn

Canadarøya har lyse prikker på mørk bunn, slik som de andre artene i røyeslekta. Ellers varierer fargene etter miljøet, men ryggen er alltid lyst marmorert. Arten har stort hode og et svakt underbitt. I sitt opprinnelsesområde kan fisken bli opptil 126 cm og 46 kg.

Utbredelse

Canadarøya hører hjemme i den nordlige delen av Nord-Amerika, fra Alaska gjennom Canada til de store sjøene i det nordlige USA. Den brukes som damfisk flere steder i Europa og er satt ut i flere alpesjøer, og siden 1960 i ca 30 innsjøer i Sverige. I Norge er den registrert i ni vatn i Nord-Trøndelag, og den er satt ut i Nøkle vann og Lutvann ved Oslo. Det hevdes også at den er registrert i Maridalsvann ved Oslo.

Biologi

Canadarøya gyter og lever hele livet i innsjøer. Den foretrekker kalde og dype sjøer, men ser ut til å kunne etablere seg i grunnere sjøer hos oss. Føden hos ungfisk er insektlarver og dyreplankton. Fisken går som regel tidlig over på fiskeføde hvis det finnes tilgjengelig byttfisk. Hvis det ikke finnes egnet byttfisk kan den fortsette å spise dyreplankton og bunndyr, og stagnerer i vekst.

Bestandsstatus

Canadarøye kom til norske vassdrag da yngel fra et svensk klekkeri ble satt ut i Rømmervatna, Kvesjøen og Murusjøen i Lierne i 1971-72. I dag formerer fisken seg i alle disse vatna. Dette vassdraget drenerer østover til svenske Ångermanälven, slik at videre spredning i Norge ikke kunne skje uten

menneskelig hjelp. I dag er imidlertid arten registrert i ni innsjøer i Nord-Trøndelag, inkludert Ausetvatn og Buan-Almovatn i Stjørdal, Lang-fylltjøna i Levanger, samt de store regulerte innsjøene Tunnsjøen (Lierne) og Limingen (Røyrvik). Det er usikkert om det forekommer gyting og formering i disse lokalitetene. Av to canadarøyer på ca 1,2 kg som ble fanget i Ausetvatnet 2006 var den ene en kjønnsmoden hann og den andre en umoden hunn. Det er ikke registrert rekruttering i dette vatnet.

Det er usikkert hvordan de siste års spredning har skjedd, men sannsynligvis har fiskeinteressertes tiltakslyst bidratt i noen av tilfellene. Det er også mulig at yngel av canadarøye ved en feil har fulgt med aureyngel levert fra klekkerier der man produserer begge arter. Ved Oslo ble canadarøye satt ut i Lutvann og Nøkle vann som et eksperiment i 1985. Det ser ut til å være gyting og formering i Lutvann. Arten ble også påvist i Vienvannet på grensa mellom Ski og Hobøl kommuner, men her er den trolig utdødd. Det er påstått at den er påvist i Maridalsvannet ved Oslo, men dette er usikkert.

